

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 131/24
30.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Марије Бошковић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Мирослав Рњаковић из Београда, ул. Десанке Максимовић 21/5, против тужене "Addiko bank" a.d. Beograd чији је правни претходник "Нуро алре адриа банк" а.д. Београд, са седиштем у Београду, Булевар Михаила Пупина бр. 6, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, ул. Грчкошколска бр. 1, ради неоснованог обogaћења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 4801/19 од 3.11.2022. године, у седници одржаној дана 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 4801/19 од 3.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ па је обавезан тужени да тужиоцима на име стицања без основа исплати појединачне износе ближе наведене у изреци са законском затезном каматом на сваки од износа на начин како је то опредељено у првом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 252.088,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући

пресуду у целости, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 386 ЗПП-а (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

Приликом доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима тужене, приликом доношења побијане одлуке није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, јер је изрека пресуде разумљива, разлози о битним чињеницама су јасни и нису противречни стању у списима, тако да пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Пресудом Врховног касационог суда Рев 1615/16 од 16.5.2018. године, прихваћено је одлучивање по ревизији, те је делимично одбијена као неоснована ревизија и потврђена је пресуда Апелационог суда у Београду Гж 740/16 од 24.2.2016. године у односу на утврђење апсолутне ништавости члана 4 став 7 уговора о стамбеном кредиту од 09.10.2007. године, док је усвојена ревизија тужене и укинута пресуда Апелационог суда у Београду Гж 740/16 од 24.2.2016. године и Трећег основног суда у Београду П 2032/15 од 31.8.2015. године у преосталом делу и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Поступајући по налогу из пресуде Врховног касационог суда, првостепени суд је утврдио да тужена банка није утврдила укупан износ новчаних средстава који је наплатила тужиоцима по основу повећања неодредивих елемената променљиве каматне стопе (нпр. промена каматне стопе у складу са актима пословне политике, општим условима пословања или променљивим тржишним условима), и то у периоду од једностраног повећања каматне стопе до почетка примене Закона о заштити корисника финансијских услуга (“Службени гласник РС” бр. 36/11). Тужена није извршила ни једну превремену отплату кредита тужилаца након ступања на снагу овог закона, нити су тужиоци одговорили на понуду тужене према Одлуци Народне банке Србије од 1.4.2015. године, са понуђеним моделима закључивања анекса уговора.

Наиме, Одлуком извршног одбора Народне банке Србије од 24.2.2015. године уређене су мере и активности које је банка дужна да примени у вези са стамбеним кредитима индексираним у швајцарским францима и другим кредитима индексираним у страниј валути, одобреним физичким лицима, а ради очувања стабилности финансијског система у Републици Србији. По наведеној Одлуци, банка је била дужна да за сваки појединачни уговор о кредиту, који је закључила са корисником кредита пре почетка примене Закона о заштити корисника финансијских услуга (“Службени гласник РС” бр. 36/11), утврди укупан износ новчаних средстава које је наплатила по основу повећања неодредивих елемената променљиве каматне стопе, и то у периоду од једностраног повећања каматне стопе до почетка примене тог закона, односно да утврди разлику укупног износа ануитета који су обрачунати и наплаћени применом једностраног увећања каматне стопе изнад иницијално уговорене и укупног износа ануитета који би били обрачунати применом иницијално уговорене стопе да није дошло до повећања њене висине, уз корекцију стања главнице на вредност коју би

имала да каматна стопа није повећана. Након утврђења наведеног износа, банка је дужна да, у року од 30 дана од дана ступања на снагу одлуке, понуди кориснику кредита четири модела закључења анекса уговора, којим би се изменили услови отплате кредита, да кориснику кредита предочи ефекте сва четири модела из понуде приказивањем одговарајућих планова отплате кредита, а корисник кредита се може одредити за један од модела и прихватити понуду у року не краћем од 3 месеца од дана њеног пријема, те да овако утврђен износ урачуна у превремену отплату кредита.

Одредбом чл. 104 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да је у случају ништавости уговора свака уговорна страна дужна да врати другој све оно што је примила по основу таквог уговора, а ако то није могуће, или ако се природа овог што је испуњено противи враћању, има се дати одговарајућа накнада у новцу, према ценама у време доношења судске одлуке, уколико закон што друго не одређује.

Одредбом чл. 105 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да ништавост неке одредбе уговора не повлачи ништавост и самог уговора ако он може о опстати без ништаве одредбе и ако она није била ни услов уговора, нити одлучујућа побуда због које је уговор закључен.

Одредбом чл. 210 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком другом правном послу или закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће, да накнади вредност постигнутих користи. Ставом 2 истог члана прописано је да обавеза враћања, односно накнаде вредности, настаје и када се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

Одредбом чл. 214 Закона о облигационим односима прописано је да када се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити плодови и платити затезна камата и то, ако је стицалац несавестан, од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, применом цитираних законских одредби, закључио да је тужбени захтев тужилаца основан, имајући у виду да је допунским вештачењем од стране судског вештака економско - финансијске струке утврђено да тужени није утврдио укупан износ новчаних средстава који је наплатио од тужилаца по основу повећања неодредивих елемената променљиве каматне стопе, и то у периоду од једностраног повећања каматне стопе до почетка примене Закона о заштити корисника финансијских услуга ("Службени гласник РС" бр. 36/11). Осим тога, тужени није извршио ни једну превремену отплату кредита након ступања на снагу овог закона, нити су тужиоци одговорили на понуду туженог према одлуци Народне банке Србије од 1.4.2015. године, са понуђеним моделима закључења анекса уговора. Дакле, како је првобитно утврђена апсолутна ништавост уговорне одредбе чл. 4 став 7 закљученог уговора, те како тужени није у складу са Одлуком Народне банке Србије, вратио тужиоцима неосновано наплаћене износе, нити је извршио превремену отплату кредита, то је правилно првостепени суд одлучио када је обавезао туженог да тужиоцима исплати на име стицања без основа поједичне износе ближе одређене у изреци побијане пресуде.

Апелациони суд сматра да је правилно поступио првостепени суд приликом доношења побијане пресуде, дајући за своју одлуку јасне, довољне и правилне разлоге које у свему прихвата и овај суд, као другостепени.

Без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари су жалбени наводи туженог да је тужена поступивши по пресуди Апелационог суда у Београду Гж 740/16 од 24.2.2016. године, испунила своју обавезу према тужиоцу тиме што је извршила повраћај више наплаћеног у складу са Одлуком Народне банке Србије од 1.4.2015. године. Ово из разлога што је наведена пресуда Апелационог суда у Београду одлуком Врховног касационог суда Рев 1615/16 од 16.5.2018. године укинута у делу који се односи на враћање неосновано наплаћених износа, услед чега је тужилац остао без правног основа по коме је остварио своје право на повраћај неосновано наплаћеног.

Неосновано се жалбом туженог указује да је првостепени пропустио да изврши оцену доказа, због чега се из образложења побијане пресуде не може утврдити да ли је суд прихватио доказе чију је садржину изнео. Наиме, првостепени суд је чињенице које су биле релевантне за одлучивање у овој парници утврдио да основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, те како је наведени налаз и мишљење уврстио у чињеничну грађу, то по налажењу овог суда произилази закључак да је првостепени суд тај доказ и прихватио.

Суд је ценио и остале наводе у жалби туженог па их посебно не образлаже јер су без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, а на основу члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредаба члана 150, 153 и 154 Закона о парничном поступку, а тужиоцу су признати стварни и нужни трошкови које је имао у овом спору, обрачунати у складу са АТ и ТТ.

Имајући у виду изложено, Апелациони суд у Београду на основу члана 390 ЗПП-а, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука из става другог изреке донета је у смислу одредбе члана 165 став 1 у вези члана 154 ЗПП, будући да је жалба туженог оцењена као неоснована.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић